

**T.C.
CUMHURBAŞKANLIĞI
DİYANET İŞLERİ BAŞKANLIĞI
Eğitim Hizmetleri Genel Müdürlüğü**

İHTİYAÇ ODAKLI KUR'AN KURSLARI KUR'AN-I KERİM ÖĞRETİM PROGRAMI

ANKARA -2023

Bu ğretim programının ihtiyaç odaklı Kur'an kurslarında uygulanması, 06.04.2023 tarihli ve E-67567140-256.01-3636841 sayılı Başkanlık onayı ile uygun görölmüşür.

GİRİŞ

Kur'an-ı Kerim'in doğru ve güzel okunması, her şeyden önce ona saygının bir gereğidir. Bundan dolayı Müslümanlar Kur'an-ı Kerim'i doğru ve güzel okumayı önemsemiş ve Asr-ı Saadetten beri bununla ilgili eğitimi hiçbir zaman ihmal etmemişlerdir. Hz. Peygamber'in (s.a.s) Kur'an-ı Kerim'i ashabına ağır ağır okuması ve güzel sesle okuyanları övmesi Kur'an eğitim ve öğretiminin temelini oluşturmuştur.

Günümüzde Kur'an eğitimine yönelik yaygın din eğitimi faaliyetleri Diyanet İşleri Başkanlığımızca açılan Kur'an kursları vasıtasıyla gerçekleştirilmektedir. Bu kurslarda yediden yetmişe farklı sosyo-kültürel ve eğitim seviyesine sahip vatandaşlarımıza yönelik çeşitli programlar uygulanmaktadır. Bu programlardan önemli bir kısmı "İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programları" çatısı altında hazırlanmaktadır. Çerçeve-esnek bir yapıda oluşturulan söz konusu programlar muhatap kitlenin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri, günün gelişen ve değişen şartları doğrultusunda çeşitlendirilmektedir.

İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Kur'an-ı Kerim Öğretim Programı' da bu kapsamda geliştirilen programlardan biridir. Söz konusu programla; vatandaşlarımızın Kur'an-ı Kerim ve mealini öğrenmeleri ya da mevcut bilgi ve becerilerini geliştirmeleri hedeflenmektedir.

I.PROGRAMIN GENEL AMAÇLARI

Bu programla öğrencilerin;

1. İslam'ın temel kaynağı Kur'an-ı Kerim'i Arapça metninden doğru ve usulüne uygun okuyabilmeleri ve ibadetleri yerine getirebilecek yeterlikte Kur'an ezberine sahip olabilmeleri,
2. Sağlıklı bir dinî anlayış kazanmaları için Kur'an-ı Kerim'in ana konularına vakıf olmaları hedeflenmektedir.

II.PROGRAMIN UYGULAMA İLKE VE ESASLARI

1. Programın uygulanmasında, İhtiyaç Odaklı Kur'an Kursları Öğretim Programı takvimi ve programa ait dersler ve krediler tablosu esas alınır.
2. **Program, haftalık 4 ve 6 saatlik alternatiflerle hazırlanmıştır. Öğretici, öğrencilerin ilgi, ihtiyaç ve beklentileri doğrultusunda alternatiflerden birini seçebilir.**
3. Ders materyali olarak programda yer alan kaynak eserler takip edilir.
4. Kur'an-ı Kerim'in bir hayat kitabı olduğu ön planda tutularak öğrencilerin Kur'an hakkında genel bilgiler edinmesi amaçlanır.

5. Yüzüne okuma derslerinde öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak, Fatiha Sûresi'nden başlanarak hatim takip edilebileceği gibi ezber konularında yer alan Yâsîn, Mülk Sûresi gibi sûreler başta olmak üzere öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilir.
6. Yüzüne veya ezbere okunan sûrelerin anlamları üzerinde durulur, öğrenciler dua ve sûrelerin anlamlarını öğrenmeye teşvik edilir.
7. Programda yer alan tecvîd kuralları, yüzüne/ezbere okunacak sûre ve duaların uygulamaları esnasında teorik bilgilere atıflar yapılmak suretiyle öğretilir.
8. Kur'an-ı Kerim öğretiminde 'metnin görsel sunumu, örnek okuyuşlar, bireysel okumalar, toplu tekrarlar, okuyuşun değerlendirilmesi' gibi öğretim teknikleri etkin bir şekilde kullanılır.

DERSLER VE KREDİLER TABLOSU

	DÖNEM	DERSLER	KREDİ	HAFTA	TOPLAM KREDİ
ALTARNATİF-I	1. DÖNEM	Kur'an-ı Kerim-I	Haftada 4 Saat	18 Hafta	72 Saat
		Kur'an-ı Kerim Meali-I	Haftada 2 Saat		36 Saat
	2. DÖNEM	Kur'an-ı Kerim-II	Haftada 4 Saat	16 Hafta	72 Saat
		Kur'an-ı Kerim Meali-II	Haftada 2 Saat		36 Saat
	TOPLAM		Haftada 6 Saat	34 Hafta	204 Saat

	DÖNEM	DERSLER	KREDİ	HAFTA	TOPLAM KREDİ
ALTARNATİF-II	1. DÖNEM	Kur'an-ı Kerim-I	Haftada 3 Saat	18 Hafta	54 Saat
		Kur'an-ı Kerim Meali-I	Haftada 1 Saat		18 Saat
	2. DÖNEM	Kur'an-ı Kerim-II	Haftada 3 Saat	16 Hafta	48 Saat
		Kur'an-ı Kerim Meali-II	Haftada 1 Saat		16 Saat
	TOPLAM		Haftada 4 Saat	34 Hafta	136 Saat

III.DERSLER VE KONULAR TABLOSU

A. KUR'AN-I KERİM DERSİ ÖĞRENME ALANI

DERS	KONULAR
KUR'AN-I KERİM-I	❖ KUR'AN-I KERİM'İ TANIMA
	✓ Dinimizin Kur'an Öğrenmeye Verdiği Değer
	✓ Kur'an Bizim Hayat Kitabımız
	✓ Kur'an-ı Kerim Nelerden Bahseder?
	✓ Kur'an-ı Kerim'i Okuma ve Anlamanın Önemi
	✓ Kur'an-ı Kerim'i Anlama İlgili Bazı Kavramlar (Meal, Tefsir vb.)
	✓ Kur'an-ı Kerim'in İç Düzeni (Âyet, Sûre, Hizip, Cüz ve İşâretleri)
	✓ Kur'an Tilaveti İle İlgili Bazı Kavramlar (Tecvit, Hatim vb.)
	❖ KUR'AN-I KERİM OKUMAYA GİRİŞ
	✓ Harfler ve Özellikleri
	✓ Harfler ve İsimleri
	✓ Harflerin Yazılışları
	✓ Harflerin Mahreçleri
	✓ İnce ve Kalın Sesli Harfler
	✓ Harflerin Okunuşu
	✓ Harekeler: Üstün, Esre, Ötre
	✓ Harflerin Cezimli Okunuşu
	✓ Harflerin Uzatılarak Okunuşu
	✓ Harflerin Şeddeli Okunuşu
	✓ Harflerin Tenvinli Okunuşu
	✓ Okunuşla İlgili Özel Durumlar (Okunmayan Elif vb.)
	✓ Çeker İşareti
	✓ Zamir
	✓ Elif Lâm Takısı
	✓ Lafzatullahın Okunuşu
	✓ Hurûf-u Mukattaa
	❖ YÜZÜNE OKUMA
	✓ Fatiha Sûresi
	✓ Bakara Sûresi
	✓ ...
	(NOT: Öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak yüzüne derslerinde Fatiha Sûresi'nden başlanarak hatim takip edilebileceği gibi ezber konularında yer alan Yâsîn, Mülk Sûresi gibi sûreler başta olmak üzere öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilecektir.
	❖ EZBERE OKUMA
✓ Sübhâneke Duası	
✓ Tahiyât Duası	
✓ Salli-Bârik Duaları	
✓ Rabbenâ Atina-Rabbenâğfirli Duaları	
✓ Kunut Duaları	
✓ Âmentü Duası	
✓ Ezan, Kamet	
✓ Yemek Duası	
✓ Fâtiha Sûresi	
✓ Kevser Sûresi	
✓ İhlâs Sûresi	
✓ Asr Sûresi	
✓ Fil-Nâs Arası Sûreler	
✓ Elif-Lâm-Mîm (Bakara/1-5)	

	<ul style="list-style-type: none"> ✓ Ayete'l-Kürsî (Bakara/255) ✓ Âmene'r-Resûlü (Bakara 285- 286) ✓ Haşr Sûresi Son Üç Ayeti ❖ TECVİD ✓ Tecvidin Tanımı, ✓ Tecvidin Amacı ve Önemi ❖ Tecvid İle İlgili Temel Kurallar ✓ Medlerle İlgili Kurallar • Medd-i Tabî • Medd-i Muttasıl • Medd-i Munfasıl • Medd-i Ârız • Medd-i Lâzım • Medd-i Lîn ✓ Tenvin ve Sâkin Nûn'la İlgili Kurallar • İhfâ • İzhâr • İklâb • İdgâm-ı Mea'l-ğunne • İdgâm-ı Bilâ-ğunne ✓ İdgâm-ı Misleyn ✓ İdgâm-ı Mütecâniseyn ✓ İdgâm-ı Mütেকâribeyn ✓ İdgâm-ı Şemsiyye ✓ İdgâm-ı Kameriyye ✓ Sâkin Mim'le İlgili Kurallar ✓ Kalkale ✓ Râ Harfi İle İlgili Kurallar ✓ Lafzatullah ✓ Zamir ✓ Sekte ✓ Vakıf ve Vakıf İşaretleri
<p>KUR'AN-I KERİM-II</p>	<ul style="list-style-type: none"> ❖ YÜZÜNE OKUMA ✓ Âl-i İmrân Sûresi ✓ Nisâ Sûresi ✓ Mâide Sûresi ✓ ... <p>(NOT: Öğrencilerin hazır bulunuşlukları dikkate alınarak hatim takip edilebileceği gibi ezber konularında yer alan sûreler başta olmak üzere öğretici tarafından belirlenen sûreler de okunabilecektir.)</p> <ul style="list-style-type: none"> ❖ EZBERE OKUMA ✓ Dua ve Kısa Sûrelerin Tekrarı ✓ Duhâ-Fil Arası Sûreler ✓ Ezan ve Kamet ✓ Ezan Duası ✓ Yasin Sûresi ✓ Mülk Sûresi ✓ Nebe' Sûresi ❖ TECVİT ✓ Tecvitle İlgili Temel Kurallar Tekrarı ✓ Özel Bazı Tilavet Kuralları (Med, Kasr, İşmâm, Revm, Teshîl vb.)

B. KUR'AN-I KERİM MEALİ DERSİ ÖĞRENME ALANI

DERS	KONULAR
KUR'AN-I KERİM MEALİ-I	<ul style="list-style-type: none">❖ Ana Hatlarıyla Kur'an Sûreleri ve Temel Konuları❖ Meâl Okuma İlkeleri✓ Fatiha Sûresi'nin Meâli✓ Bakara Sûresi 1-7. Ayetlerin Meâli✓ Ayete'l-Kursî'nin Meâli✓ Bakara Sûresi'nin Son İki Ayetinin Meâli✓ Haşr Sûresi'nin Son Dört Ayetinin Meâli✓ Duhâ-Nâs Arası Sûrelerin Meâlleri
KUR'AN-I KERİM MEALİ-II	<ul style="list-style-type: none">✓ Yâsîn Sûresi'nin Meâli✓ Fetih Sûresi'nin Meâli✓ Hucurat Sûresi'nin Meâli✓ Mülk Sûresi'nin Meâli✓ Kehf Sûresi'nin Meâli✓ Lokman Sûresi'nin Meâli✓ Cuma Sûresi'nin Meâli✓ Kıyâme Sûresi'nin Meâli

C. YARARLANILABİLECEK KAYNAK ESERLER

- Elif-Bâ, DİB Yayınları.
- Tecvidli Kur'an Okuma Rehberi, DİB Yayınları.
- Kur'an-ı Kerim, DİB Yayınları.
- Hafız: Lafzın Hâmili Mananın Âmili, DİB Yayınları.
- Kur'an-ı Kerim Meali, TDV Yayınları.
- Kur'an Yolu Türkçe Meal ve Tefsir, DİB Yayınları.
- Kur'an-ı Kerim'i Anlamak, DİB Yayınları.
- Namaz Sûrelerinin Türkçe Tercüme ve Tefsiri, A. Hamdi Akseki, DİB Yayınları.
- <https://kuran.diyaret.gov.tr/>